

HƯỚNG DẪN ĐÁP ÁN, THANG ĐIỂM CHẤM KIỂM TRA CUỐI KỲ _ HỌC KỲ II
Môn: NGỮ VĂN – Khối 11

Phần	Câu	Nội dung	Điểm	Lưu ý
I		ĐỌC HIỂU	6,0	
	1	Thể thơ: Tự do	0,5	Đúng đáp án
	2	- Đề tài: tình mẫu tử (tình mẹ) - Nội dung: + Nhận thức về những hi sinh và sự thay đổi theo thời gian của mẹ + Sự hối lỗi, ân hận của người con khi đã không dành thời gian và yêu thương mẹ của mình nhiều hơn.	1,0	- Đề tài: 0,5đ - Nội dung: mỗi ý 0,25đ
	3	Những từ ngữ, hình ảnh miêu tả sự vô tâm, hờ hững của người con đối với mẹ của mình: - <i>Con lại rời xa mẹ</i> - <i>Luôn mãi mê bận rộn</i> - <i>Sống ...cho những thứ không đâu</i> - <i>Sống bằng nông nổi</i>	1,0	- Đúng 2/3 ý: 1,0đ - Đúng 1/3 ý: 0,5đ
	4	- Biện pháp tu từ: so sánh “ <i>mẹ như gốc rạ</i> ” - Tác dụng: + Tạo nhịp điệu nhịp nhàng, sinh động, giàu hình ảnh cho lời thơ. + Nhấn mạnh đáng về còm cõi, khắc khổ bởi sự vất vả, tần tảo, âm thầm hi sinh vì con mà quên cả bản thân mình của mẹ	1,0	- Gọi đúng tên BPTT: 0,25đ, dẫn chứng: 0,25đ - Tác dụng nghệ thuật 0,25đ, tác dụng nội dung 0,25đ (<i>diễn đạt miễn hiểu là cho điểm</i>)
	5	- Ý nghĩa tượng trưng của các hình ảnh: + <i>Lúa chín</i> : Con lớn lên, trưởng thành + <i>Tóc bạc da mòn</i> : Tuổi già của mẹ/ <i>mẹ đã già theo năm tháng</i> - Mối liên hệ: + Dòng thời gian trôi chảy, khi mẹ nuôi con khôn lớn mỗi ngày cũng là mỗi ngày mẹ đến gần hơn với tuổi già của mình + Bộc lộ lòng biết ơn của con trước những hi sinh của mẹ và sự suy tư, băn khoăn, hối lỗi của người con khi rời xa mẹ.	1,0	- Ý nghĩa mỗi hình ảnh đúng: 0,25đ - Nhận xét mối liên hệ: mỗi ý đúng được 0,25đ
	6	*HS trình bày được thông điệp liên quan đến văn bản, có thể theo hướng: - Cần biết ơn, quan tâm, chăm sóc mẹ và những người có công dưỡng dục ta. - Đừng chỉ nông nổi chạy theo những điều vô nghĩa để rồi đánh mất những tình cảm thật sự quý giá trong cuộc sống ...	1,5	- HS có thể diễn đạt theo cách khác, miễn hợp lí là cho điểm. - Rút ra thông điệp: 0,5đ, lí giải: 1,0đ (<i>không có chữ “ vì ” -0,25đ</i>)
II		LÀM VĂN		
		Viết bài văn nghị luận phân tích bài thơ “Xin lỗi thương yêu” của Hoài Vũ.	4,0	
		a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận <i>Mở bài</i> : nêu được vấn đề. <i>Thân bài</i> : triển khai được vấn	0,25	*Lưu ý: - Khi chấm điểm,

Phần	Câu	Nội dung	Điểm	Lưu ý
		đề. <i>Kết bài</i>: Khái quát được vấn đề b. Xác định đúng vấn đề nghị luận Giá trị nội dung và một số đặc sắc nghệ thuật của bài thơ “<i>Xin lỗi thương yêu</i>” c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm HS có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, nêu rõ lí do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục. <i>Sau đây là hướng gợi ý:</i> MB: Giới thiệu tác giả, tác phẩm TB: - Khái quát chung: Một số thông tin về tác giả, xuất xứ, thể thơ của tác phẩm... - Nêu và nhận xét giá trị nội dung của tác phẩm: + <i>Đề tài</i> về tình mẫu tử, <i>chủ đề</i> là những nhận thức, tình cảm của một người trẻ (lứa tuổi hai mươi) dành cho mẹ. + <i>Mạch cảm xúc</i> qua từng khổ: -Khổ 1 là nhận thức về sự vô tâm của chủ thể trữ tình khi mãi miết chạy theo dòng chảy cuộc đời. -Khổ 2 là sự thấu hiểu những hi sinh của mẹ. -Khổ 3 là nhận thấy những thay đổi của mẹ theo dòng chảy thời gian, trong khi đó, con vẫn vô tâm đắm chìm với những đam mê của riêng mình. -Khổ 4 là chủ thể trữ tình nhận thức về mình của hiện tại, khi hai mươi tuổi: những tháng ngày đã qua sống nông nổi, vô tư, bỏ lỡ những yêu thương. + <i>Cảm hứng chủ đạo</i>: yêu thương, biết ơn mẹ sâu sắc đồng thời hối lỗi khi đã không ở bên mẹ trong suốt những năm tháng đã qua. + <i>Thông điệp</i>: Cần biết ơn, quan tâm, chăm sóc mẹ, đừng chỉ mê đắm nông nổi chạy theo những điều vô nghĩa để rồi đánh mất những tình cảm thật sự quý giá, những người đặc biệt trong cuộc sống. - Nêu và nhận xét một số đặc sắc nghệ thuật của tác phẩm: + <i>Từ ngữ, hình ảnh</i>: Nhận diện và phân tích được hiệu quả của một số đặc sắc nghệ thuật (biện pháp tu từ điệp cấu trúc, nhân hóa, so sánh...), các hình ảnh tượng trưng (<i>lúa chín, góc rạ</i>) giàu sức gợi về lòng biết ơn trước sự hi sinh của người mẹ và sự suy tư, băn khoăn của con khi rời xa mẹ... + <i>Nhận xét về cấu tứ của bài thơ</i>: Bài thơ vận động theo nhận thức và tâm trạng của nhân vật trữ tình từ cái “giật mình ngoảnh lại” khi hai mươi tuổi. Nhân vật trữ tình nhận thức được sự vô tâm của mình với mẹ khi tuổi còn nhỏ, vô tư, bông bột và nông nổi; từ đó, bộc lộ sự cảm động, biết ơn trước những hi sinh của mẹ và tình yêu thương mẹ sâu sắc. + <i>Văn, nhịp</i>: thể thơ tự do với nhịp thơ linh hoạt góp phần bộc lộ sự xúc động, giật mình thức tỉnh... + <i>Biện pháp tu từ</i>: điệp cấu trúc, nhân hóa, so sánh... - Liên hệ, mở rộng: bài thơ, câu ca dao về đức hi sinh của mẹ... (<i>tùy khả năng</i>)	0,25 0,5 2,0	giáo viên cần linh động dựa vào bài làm của học sinh mà cho điểm, khuyến khích những bài sáng tạo, tìm tòi. -HS có thể trình bày bài văn bằng nhiều cách khác nhau miễn là đáp ứng và làm rõ được yêu cầu đề bài, tùy theo mức độ mà cho điểm. - Thiếu phần nào trừ điểm phần đó. - Chỉ viết được 1 đoạn ngắn, ý sơ sài: 1,0 đ - Sử dụng các dấu câu ở đầu đoạn (từ 2 dấu câu trở lên): tối đa 1,0đ

Phần	Câu	Nội dung	Điểm	Lưu ý
		KB: Khẳng định lại giá trị, ý nghĩa của tác phẩm.	0,5	
		d.Chính tả, ngữ pháp Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt	0,25	Trên 6 lỗi : -0,25 đ
		e. Sáng tạo Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận, có cách diễn đạt mới mẻ	0,25	